

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 28

Fylke: Nordland

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: Steigen

Emne: Drillo til maten

Bygdelag:

Oppskr. av: Mandags
Amundus M Pedersen

Gard:

(adresse): Dyrning i Steigen

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

Brøken av mjøllt har vert mykje i bruk på våre trakter og er framleis. Mjøllt er særleg godt som litt til å skote ost og den såkaltte gomme ut av steinmel. Mjøllt

Mjøllt har ofte vert brukt både som festedrikk og til maten til maten helst koldt. Og i somrerevurmen var det er ypperlig drukk å skalle først med sur mel i vann som de kalle "blegg", allerbest var saupblegg.

Øl ble brukt mykje ut av i gamle dagar, men dette ble brukt som lere og festedrikk utom den sterke til styrkedrikk i trave omme-
-liden. Der var såvidt og vert ille sa særlig stor forskjell på festedrikk og styrkedrikk. Der var også koldt styrkedrikk ut av øl og denne kallets lildals erme såvell som de ølsuppe, og ølgröt er flott dessert såvell ølsuppe som desertsuppe og begge deler kryderes med lørtet blåbær i

Kaffe ble først bross almindelige fyll
 nesten til å begynne med i de gamle
 dager den kom i handelen som
 en slags fest og selskapsdrikke
 imidlertid den liddelig i fattigmanns
 ble til sist hverdagsdrikke i en tid
 å kjøpe

Alle drikker en morgenkaffe til
 den såkalte "fjølbiten" til dels og til
 frokost I omridet ^{og postkammer} en formiddags
 kaffe i tiden mellom frokost
 og middag, så en ~~ettermiddags~~
 for en eller middagskvil går ut
 på arbeid og til den er godmatbit
 så en kvellkaffe mellom noen
 og kvellsnatter til denne og så en
 godmatbit

Kaffen kokes som almindelig på
 følgende måte at den røres helles
 på kvedlen strakt eller salt på annen
 til koking litt salt helles også i kvedlen
 for å gjøre utsmalten. Man skal
 utav fjølbiten "biller" eggstall
 Maring brukes sjelden. Språk i "kaffegress" er
 er fra gamle dager at de trodde
 der lag visdom i kaffetopp ved
 et lystigt kaffeselskap Sultret til
 kaffen er almindelig og helst enten
 kjøpt fahelletter eller så sultret
 kollo utav farten som er blitt nesten
 en almindelig stilling bross oss at
 de holder kaffesultret og blir i platen
 eller fatet stad i en færdigrett, og
 blippes opp senere i stikker, til sist
 i færdigrett likefor de skal brukes til kaffedrikke

5306

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr.

Fylke:

Tilleggsspørsmål nr.

Herad:

Emne:

Bygdelag:

Oppskr. av:

Gard:

(adresse):

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

Kondisuliret eller brunsuliret var særlig populært til både kaffesuliret, gjærsuliret, til öl og bærvin før i tiden, likeså surrogmust til haljesuliret og helt fimmaleit også til suliret på lefsar.

Som regel til selstapsbord bruktes flöte til kaffemell. Utvannet mellet med flöte i maten har ei råd til å bruke kaffemell ~~hver~~ daglig som stunnemel eller "separert mellet". Det kan godt være den som brukte ost i kaffe også og da helst søtprim. Reimsamerne som brukte reinmellet i kaffe pleier ofte for ellgammel sakvis å stille å drille kaffe koldt med fimmaleit-saltet og lörtel reinmellet. Eg tror neppe andre brukte den stillet fordi dette stammer fra gammel tid at man som drakk kaffe med den slags i hie sterke og motice karene, litt til gløgg og flinte jægere på jakt eller i åvdyr.

Te har også velt mye brukt særlig fittene
 te i de to siste menneskealder
 første plante man laget te ut av var
 utav tyttelærlyng. Littsen er der
 for suavic lukt enebærte av
 einbær som styrkede for neiver
 Brennevinsdriften ja!

Der var gammel skikk at etter
 hver om og høsting skulle
 være et lite festlag i huset og da
 molte en ha brennevinn og så
 dog ikke å forslomme til sand
 klars og til fullider og Myllarstid
 innkjøpt öl, selters og brus er
 kommet tilsalgs på nesten hver
 butik med dette århundredestrifte

Svenskornal nr 1

Såvidt es har hørt om var der
 hos grensboere i Nordland
 Nordt er merket laget av Eilt
 og kommet fra Sverige men om
 den kan es ikke fortelle om grunnel
 liden opplysning om den

Smørformet derimot har gamle
 fortalt om har eksister og den
 og kom fra Sverige og etter som
 fortalt om den blir det allertid
 som strevet om den på spøgearted

Den skulle komme fra Sverige
 til grensboere i Traltesveve sømling
 Barne, Vefsen og Saltdalen i 15
 århundredet til fjorren i Ofoten
 en tid etterpå utav svensker som sammen
 med bærner med flere veier kjørte over
 grensen til Norge og byttet diverse varer
 innsærlig fittet, saller og usaltet sill